

M.E. MANITAKIS

Διευθυντής

ΠΑΡΟΥΝΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διαστάχωσις τῶν δόσων Πειραιώς καὶ Γερακίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΩΜΗΣ

Ἐν Αθηναῖς	Ἐπηρεία δρ. ν.	8
• •	Ἐξαμην.	5
• ταῖς ἐπαργ.	Ἐπηρεία	10
• •	Ἐξαμην.	6
• τῷ ἔξωτερικῷ	Ἐπηρεία δρ.	15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάρμεν καὶ Ἀναΐς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ τίκνονος, μετάρρ. E. Συνᾶ. — Θὲ δύο καλλιτέχνιαι, διήγημα, ὅποιος Λάζαρος Ενυάλη. — Κ. Κοντογόνης, ὅποιος N. Ζανουσίου. — Ποίησις. Κολάζειας Δάντου μετάρρ. P. Βεργατῆ. — Ἀναμνήσεις, ποίησις Γ. Στρατήγη. — Πασχίλ. Δύσις αἰνιγμάτων. — Αγγεια. — Γνωστοποίησις.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΣ

Ἐν Αθηναῖς.....	Δριτ. 10
• ταῖς ἐπαρχίαις.....	15
• τῷ ἔξωτερικῷ.....	25
Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50	

— Αάδετε γραφία, προσέθετο οὗτος. — Σελίς 84, στήλη 1.

ΚΑΡΜΕΝ καὶ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

X

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΤΟΣ. — Συνέχεια.

“Οτε ἐσήμανεν ἡ τετάρτη πρωΐνη ὥρα ὁ Φρανσῆς κατεγίνετο εἰσάτι: ὑπολογίζων τὴν ζημίαν καὶ ζητῶν μέσου νὰ ἐλαττώσῃ αὐτήν.

Διὸ καὶ ἀπῆλθε τοῦ ἔργοστασίου λίαν περίφροντις.

Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ αὐτοῦ αἱ ὑπόνοιαι, περὶ ᾧ τοσοῦτον εὑφραδῶς ὡμίλησεν ὁ φίλος του, ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς,

τῷ ἐπανῆλθον καὶ ἐδέσποσαν τοῦ πνεύματός του.

Τρέμων εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς συζύγου του πρὶν μεταβῆ εἰς τὰ δωμάτια του.

“Ἡ κυρία δὲ Φλάρ έκοψε τὸ ὑπνον εἰρηνικόν, ἀμέριμνον... Ο ὑπνος αὐτὸς ἐπανέφερε τὴν αἴθριαν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Φρανσῆ καὶ ὁ Φρανσῆς, ἀπαξέστι, ὡμολόγησεν ἐν ἑαυτῷ, ὅτι ἦτο τρελός!

‘Δλλὰ τὴν ἐπαύριον, ἐπανελθὼν εἰς τὸ ἔργοστάσιον καὶ εὑρισκόμενος μακρὰν τῆς συζύγου του καὶ τοῦ μαρκησίου, κατελάφθη καὶ αὐθίς ὑπὸ τοῦ ἄγνους διπερ ἥδη εἶχε καταλάβει αὐτὸν τὴν προτεραιάν καὶ ἡ ὑπόνοιας ὡς ἀρισταῖ εἶχεν εἶπει ὁ Χριστιάν, ἥρξατο

νὰ μεγαλύνεται, ν' αὖξανη... συσφίγγουσα ἐποδύνως καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν καρδίαν του.

Κατὰ τὸ δεῖπνον τὰ βλέμματά του ἐπλανῶντο λαθραίως: ἀπὸ τοῦ μαρκησίου ἐπὶ τῆς συζύγου του καὶ ἀπὸ τῆς συζύγου του ἐπὶ τοῦ μαρκησίου.

Οὐδεὶς αὐτῶν, τοσοῦτον ἡ ἀσφάλειά των ἦτο μεγάλη, προσέσχε τὸν νοῦν. Οἱ ἄλλοι συνδαιτημόνες ἀπὸ τοῦ γηραιοῦ Φλάρ, τοσοῦτον δέσμερκοις καίτοι μονοφθάλμου, μέχρι τοῦ Ἰακώβου Νικού, τοῦ ἔρευνθαντος πάντα τὰ πρόσωπα, δὲν παρεπήρησαν οὐδὲ αὐτοὶ τὴν σιωπηράν αὐτὴν ἔρευναν. Μόνη ἡ Κάρμεν κατέλαβε φλογερὸν βλέμμα, ἔξακοντασθὲν ἀπὸ τῶν βλεφαρίδων τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ συνοφρύωσιν συμπτύ-

ξασαν τὸ πάντοτε λεῖον μέτωπον τοῦ Φρανσῆ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἐπερείδετο κατὰ τὸ εἰωθός ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ μαρκησίου, ἔγκαταλημπάνουσα τὸ ἀστικότερον.

"Ελαβεν αὐτη τὴν χεῖρα τοῦ Φρανσῆ... Η χεὶρ αὕτη ἦτο συνεσταλμένη καὶ ἔτρεμεν.

"Η Κάρμεν ἤρξατο τρέμουσα καὶ αὐτὴ ἐπίσπει.

Οὐδέποτε εἶχε τολμήσει νὰ συλλογίσθῃ τὶ ἀδύνατο νὰ ἐπέλθῃ, ὅποιον δράμα αἰματηρὸν ἢ πένθιμον θ' ἀνείδισσετο, ἀν ποτε ὁ τυφλὸς ἀδελφὸς της ἔνοιγεν ἐπὶ τέλους τοὺς ὄρθαλμούς.

Τὸ πρῶτον ἥδη ἔθετο τὸ ζήτημα αὐτό... καὶ ἐνόμισεν, ὅτι ἀβλεπε τὸν πελιδνὸν ἀγγελὸν τῆς ἀτιμώσεως, ταπεινῶς κεκρυμμένον ἕως τότε εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἑρέθους, ἐμφανίζομενον καὶ περιφρονητικῶς ἔγκαθιδρυόμενον εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν... τὸ αἰσχος ἐπιφαινόμενον μακρόθεν.... Καὶ τὸν Φρανσῆν, τὸν ἔντιμον καὶ ἀγαθὸν Φρανσῆν, τὸν Φρανσῆν τὸν εὔθιν καὶ χρυσοῦν τὸν καρδίαν, ἐφ' οὐ ἐστάρις τὰς ἀλπίδας του ὁ βωνὸς ἐκεῖνος γέρων, κύπτοντα ὑπὸ τὴν ὀδύνην,—τὸν Φρανσῆν, συντετριμμένον, ἡφανισμένον ὑπὸ τὸ ἄχθος κεραυνοβόλου ἀποκαλύψεως, καὶ μὴ τολμῶντα, μὴ θέλοντα νὰ ἐπιζήσῃ εἰς τὴν ἀτιμίαν του!

Παράδοξος παραλογισμὸς τῶν ἀργῶν καὶ τῶν προληπτῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις ἐστήριξε τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου ἐπὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῆς γυναικός!

Καὶ ἐν τούτοις τὶ ἀδύνατο ἡ δύστυχὴ Κάρμεν νὰ πράξῃ; Ήδες νὰ προλάβῃ τὴν καταιγίδα; Ἐδύνατο νὰ ἐρυθριάσῃ καὶ νὰ ταπεινωθῇ μέχρι τοῦ σημείου νὰ σφίγξῃ τὴν χεῖρα τῆς μοιχαλίδος γυναικὸς καὶ νὰ τῇ εἴπῃ: Ὁ Φρανσῆς σᾶς κατασκοπεύει! καὶ τοῦτο πράττουσα δὲν διέπραττε προδοσίαν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ της;

Σχοῦσα τὸ θάρρος νὰ σιωπήσῃ, θὰ εἶχε καὶ τὸ θάρρος νὰ δριλήσῃ!

"Διεσύρθη εἰς τὰ δωμάτια της σχεδὸν πάραυτα, φοβουμένη μὴ ἀποκαλυφθῆ ὁ τρόμος της καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ σκεφθῇ μίαν νύκτα πρὶν ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ πρακτέου.

"Δλλ' ἡ νῦν αὐτη ἐμελλεῖ νὰ ιδῃ ἀρχομένην τὴν καταιγίδα.

XI

Η ΓΗΝΟΙΑ

"Ο Φρανσῆς μετέβη τὴν δεκάτην εἰς τὸ ἔργοστάσιον, δακνόμενος ἐπὶ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ὑπονοιῶν του καὶ τοσοῦτον ὠχρός, ωστε οἱ ἔργαται τὸν παρετήρησαν ἐκπληκτούς.

"Ο κίνδυνος εἶγαι ἦτον φρικτὸς τοῦ

φόβου τοῦ κινδύνου, ἡ ἀμφιβολία μυράκις δρικυτέρα τῆς πραγματικότητος.

"Ο κ. δὲ Φλάρ ἤγνοει μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὶ ἐστιν ἡ ζηλοτυπία πρὸς τὴν φίλαυτία προσδεβλημένη.

"Δδολος, εύπιστος, ἔχων πίστιν ἕως τότε εἰς τὴν γυναικαν, τὴν δποίαν εἶχεν ὑψώσει μέχρις ἐκυτοῦ, δρειλεν ἔνεκα τούτου νὰ ἴναι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀμείλικτος, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ τύχη τῷ ἔλιν τοὺς δρθικλιμούς.

Νά εἶπωμεν τὶ διῆλθε διὰ τοῦ πνεύματός του, δποία βάσανος κατέθλιψε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στῆθος τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἐπὶ τέσσαρας ὥρας, καθ' ἃς κατεγίνετο ν' ἀναπολήσῃ ἀναριθμήτους περιστάσεις ἀσημάντους, μυρίας λέξεις κενὰς σημασίας, εἰς ἃς ἡ συναρμολόγησις ἀπέδωκεν αἴρηνς καταπληκτικὴν θαρύητα, εἰναι ἀδύνατον!

Εἰκοσάκις ἥλθεν εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ καταλίπῃ τὸ ἔργοστάσιον καὶ νὰ σπεύσῃ εἰς τὰ δωμάτια τῆς συζύγου του.

Εἰκοσάκις τὸ αἰσχος καὶ ὁ φόβος τὸν παρημπόδισαν· τοσοῦτον ἐτρεμε μίαν τῶν φοβερῶν ἐκείνων ἀποδείξεων, τῶν ψηλαφητῶν, τῶν ἐπιβλητικῶν, ἐνώπιον τῶν δποίων δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένος ὁ δισταγμός.

"Ο Φρανσῆς τὰ μάλιστα δδολος ὥν ἤγγοις νὰ ψευσθῇ. Νά ἐπανέλθῃ πρὸ τῆς συνήθους ὥρας! "Ητο ἀνάγκη προφάσεως. "Δλ' αἱ διπόνοιαι ἡσαν ἀβάσιμοι! . . .

Τὴν πρόφασιν ταύτην δὲν ἀδύνατο νὰ εῦρῃ ὁ ἔντιμος ἀντίρ.

Τέλος περὶ τὴν τρίτην ὥραν συνέβη ἐκτάκτως νὰ περιιωθῇ ἡ τῆξις καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχων φλεγομένην, ἐκτὸς ἐκυτοῦ, μὴ κρατούμενος πλέον. . . . ἐξηλθεν.

"Ανάγκη, ἐνταῦθα νὰ σημειώσωμεν τινὰ περὶ τῆς τοπογραφίας τοῦ πύργου.

"Ο περιβάλλων αὐτὸν κῆπος εἶχε λεύγης περιφέρειαν.

Εἰσήρχετο τὶς εἰς αὐτὸν μεσημβρινῶς διὰ τῆς δενδροσταγίας, τῆς πύλης καὶ τοῦ προβόλου, περὶ ὧν ἔχομεν ἀναφέρεις.

Πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, διάδρομος διασχίζων διόκλητον τὸ πρῶτον πάτωμα ἔφερεν εἰς ἔξωστην, ἀπὸ τοῦ διποίου κατήρχετο τὶς, πρὸς βορρᾶν, εἰς τὸν κῆπον, τοῦ δποίου μέρος ἦτο περιτευμένον κατὰ τὸν ἀγγλικὸν τρόπον.

Εἰς τὴν ἄκραν αὐτοῦ ὑπῆρχε μικρὸν περίπτερον, τὸ δποίον ἡ κ. δὲ Φλάρ, φιλοκάλως δικοκευάσασα, μετεσχημάτισεν εἰς ἀναγνωστήριον, εἰς τὸ διποίον συγνάκτις ἀπεσύρετο κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τῆς ἡμέρας μετὰ τῆς Κάρμεν.

"Η 'Ανατ., ἀριγθεῖσα εἰς Νογαρέτ, ἐξελέξατο τὰ δωμάτια της εἰς τὸν πρῶτον ὥροφον· αἱ θύραι αὐτῶν ἔνοιγοντο

εἰς τὸν διάδρομον, τὸν ἑποῖον πρὸ μικροῦ ἀνεφέρειν.

"Η Κάρμεν ἐπίσης κατέφει εἰς τὸν αὐτὸν δρορον, ἐνῷ ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ γέρων Φλάρ κατείχον τὸν δεύτερον.

"Ἐρχόμενός τις ἐκ τοῦ περιπτέρου ὥρειλεν, δπως εἰσέλθη εἰς τὸν πύργον, ἀντὶ νὰ περικάμψῃ αὐτὸν καὶ φέσῃ εἰς τὴν μεγάλην πύλην, ν' ἀναβῇ τὴν ἐλικοειδῆ κλίμακα τὴν φέρουσαν εἰς τὸν ἔξωστην, νὰ διέλθῃ τὸν διάδρομον καθ' δλον αὐτοῦ τὸ μῆκος καὶ φέσῃ εἰς τὴν μεγάλην κλίμακα, δπως ἀναβῇ εἰς τὸν δεύτερον δροφον.

"Δκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Φρανσῆς ἔφανεν εἰς τὴν πρώτην στροφὴν τῆς μεγάλης κλίμακος, εύρεθη ἀντικέτωπος τοῦ μαρκησίου, ἐξερχομένου τοῦ διαδρόμου καὶ βαδίζοντος ἐπὶ τῶν ἀκρων ποδῶν του.

"Αν διόρκως καταπίπτων ἐπὶ τοῦ κ. δὲ Φλάρ συνέτριβε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐπεκάθητο ἐπὶ τῶν εὐρέων διπλῶν του, ἥθισεν ἵσως διληγότερον κλονισθῆσθαι....

"Οι δύο αὗτοι ἀνδρες, ὡχροὶ καὶ τεταργμένοι ἐκ τοσοῦτον ἀπρόσπτου συναντήσεως, παρετήρησαν ἐπὶ στιγμὴν ἀλλήλους, ἀναυδοὶ καὶ ἀκίνητοι ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς λυχνίας τοῦ Φρανσῆ.

"Αλλ' ἐνῷ διρῶς πεπηγώς ἐπλημμύρου τὸ πελιδνὸν τούτου πρόσωπον, δ μαρκήσιος ἀναλαβὼν δλον αὐτοῦ τὸ θάρρος τῷ εἶπε μετ' ἀδιαφορίας:

— Πῶς! ἐτελειώσατε ἀπὸ τώρα, Φλάρ;

— Ναι! ἀπεκρίνατο ὁ Φρανσῆς τρέμων ἐξ ὀργῆς.

— Λοιπὸν προσπαθήσατε νὰ κοιμηθῆτε καλλίτερα ἀπὸ ἐμέ. Μὲ κατέλαβε φοβερὰ ἡμικρανία καὶ ἐπειπάτησε ἐπὶ τρεῖς ὥρας εἰς τὸν κῆπον. Καὶ ίδου ἐληπισμόνησα νὰ κλείσω καὶ τὴν θύρην τοῦ ἔξωστου.

"Ρεῦμα ἀνέμου συνταράξαν τὴν φλόγα τῆς λυχνίας τοῦ Φρανσῆ ἐπεισεβαίωσε τοὺς λόγους τοῦ μαρκησίου.

"Ο Φρανσῆς παρετήρησε καὶ αὖθις τὸ πρόσωπον τοῦ νεκτερινοῦ συνομιλητοῦ του καὶ εῦρεν αὐτὸν τόσον ἀπαθής, τόσον θρεμμόν, τόσον φυσικόν, θετε ἡθούμηθη τὸ ἔρθημα ἀναβαίνον εἰς τὸ μέτωπόν του.

— "Αγωμεν, εἶπε διερχόμενος ταχέως, ώς ἀνθρωπὸς δραττόμενος ἀπληστῶς τῆς δικαιολογίας πράξεως ἀσυνήθους καὶ φοβούμενος μή, ἐρευνῶν αὐτὴν, τὴν εῦρη ἀπαράδεκτον· ὑπάγετε νὰ κερδήσετε τὸν ἀπολεσθέντα καιρόν· κατὴν νύκτα, μαρκήσιε!

"Ο Φρανσῆς εἰσῆλθεν εἰς τὰ δωμάτια του μᾶλλον θυσιος καὶ σχεδὸν βεβαιος, δτι οὐδὲν κακὸν εἶχε συμβῆ.

"Αλλ' ἡ ζηλοτυπία δμοιάζει πρὸς πυράν, ητὶς ριπτομένου ἐπ' αὐτῆς θάτος, καὶ ἐνῷ φαίνεται σινεσθεῖσα ἀνά-

πτει ἀμέσως μεθ' ὅρμης ἀκατασχέτου.

Τὴν πρώταν δὲ Φρανσῆς ἡγέρθη ἀθορύβως καὶ κατέβη εἰς τὸν κῆπον.

Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον, διπερ ἐπλήξε τὴν ὥρασιν του, ήσαν τὰ σαφῆ καὶ διακεκριμένα ἔγγη, ἐπὶ τῆς ἀμμου τῆς δευτεροτοιχίας τῆς φερούσης εἰς τὸ παρεπτέρον, τοῦ ἀριστοκρατικῶν ἐπιμήκους ὑποδήματος τοῦ μαρκησίου.

Βέτα παρὰ τὰ ἔγγη αὐτὰ ὁ Φλάρ παρετίρησε καὶ ἀλλα καὶ ἐρρίγησεν.

Τὰ ἔγγη ταῦτα ήσαν μικρᾶς γυναικείας ἔμβαδος, ὡς ἔκεινων, τὰς δόπιας ἐφόρουν ἡ κυρία δὲ Φλάρ καὶ ἡ Κάρμεν.

XII

Η ΘΙΓΙΑ

“Η κυρία δὲ Φλάρ ἦτο γυνὴ ἔξαισια.

“Ἄνθος λεπτόν, ἀναφυέν ἐν τῷ παρισινῷ ἀνθοκομείῳ, ἐθεωρεῖτο διὰ τὴν ἀγατρήγη τὸν πύργον, ἵνα μεταχειρισθείη τὴν ἐκφρασιν τῶν κατοίκων τοῦ Νογαρέτ, διότι εὗρε ἀγρίαν καὶ μονότονον τὴν ὑπαρξίαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας ἐρρίφθη.

“Οταν ζήσας τις ἐν Ηπειρίοις, ὅπου μέγισται αἱ εὐκολίαι, οὐδεμίᾳ πρόληψι, σχεδὸν οὐδὲν ἀπηγορευμένον, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν, τὴν γῆν τούτεστιν διοῦ διερίπατος, τὸ δεῖπνον, πᾶσα ἐναγγόληκις ἔχουσιν ὄφες ἀμεταβλήτους, διοῦ ἡ συνήθεια ἀντικαθίσταται τὴν καλαισθησίαν, διοῦ τὰ γαμήλια φορέματα διατηροῦνται εἰκοσαετίαν, αἰσθάνεται πραγματικὴν κακοδιαθεσίαν.

Τί δ' αἰσθάνεται ὁ γεννηθεὶς ἐν Ηπειρίοις καὶ ἀγνοῶν τὴν ἐπαρχίαν μεταφερόμενος ἀποτόμως καὶ ἀμέσως ἐν αὐτῇ;

Φαντάσθητε λοιπὸν τὴν γυναικα ταῦτην ἐρχομένην ἔζηκοντα δύο λεύγας μακρὰν τῶν Παρισίων νὰ θάψῃ τὰ εἰκοσιέξ, ἐτη της εἰς γηραιὸν πύργον, ἐν μέσῳ δύο δυστρόπων γερόντων, συζύγου τὸν διοῖον πανταετῆς διαμονῆς ἐν Παρισίοις οὐδαμῶς μετέβαλεν, κύκλου διπλωτῶν ὑποδιεπόντων αὐτὴν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀφίξεως της, διὰ μόνον τὸν ἀνότον λόγον διὰ δὲν τὴν ἔγνωρίζον καὶ διὰ ἡτο ξένη. Φαντάσθητε αὐτὴν σκεπτομένην, διὰ ἡτο πρωρισμένη νὰ διαβιώσῃ εἰς τὴν καιλάδα ἔκεινην τῆς Νιέρο καὶ θὰ κατανοήσῃς διὰ αἱ μεταρρυθμίσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ, τόσον σκανδαλώδεις εἰς τὰ ὅμικα τῶν κατοίκων τοῦ Νογαρέτ, ήσαν ἀποτελέσματα ἀπολύτου ἀνέγκης μᾶλλον ἡ πνεύματος φιλαργικοῦ καὶ κακοθεούλου.

“Οσον αἱ Παρίσιοι εἶναι ἴδιοτροποι, ἀσταθεῖς, ἔτοιμοι εἰς ἀδιάκοπον μεταμόρφωσιν, τόσον ἡ ἐπαργία τηρεῖ τὰς κατὰ παράδοσιν συνήθειας καὶ ἐπιθυ-

μεῖ νὰ πράξῃ τὴν ἐπαύριον διὰ ἐπράξεως...

“Η κυρία δὲ Φλάρ, ἔσφαλα βεβαίως πολλάκις, ἀλλ' ἀμερόληπτος κρητής, μὴ συμμεριζόμενος τὴν ἀγόηταν γνώμην τῶν θεωρούντων τὴν πρόσδοτον ἔργον καταστροφῆς, ἥθελεν ἀναγγωρίσει ἐπατερικάς βελτιώσεις λίγην πραγματικάς.

Τὰ ἀρχαῖα ἐπιπλα πάντα ἐπισκευάσθησαν· ὁ οἶκος δίος διὰ τῶν φροντίδων της ἀνέλαβεν ἐκφρασιν νεότητος.

Μεταξὺ τῶν κατηγοριῶν ἐσχάτης ἐπαρχιακῆς προδοσίας τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὴν Παρισινή, ἡ κυριωτέρα ἥτο ἔξης:

“Ἄφεσσα εἰς τοὺς λοιποὺς δρόφους τοῦ πύργου τοὺς ἀρχαίους κόσμους του, τὰ γλυπτὰ ἐδώλια καὶ τὰς διφύλλους θύρας, διὰ τῶν φωγμῶν τῶν ὅποιων εἰσῆρχετο ἐλεύθερος ὁ ἄνεμος, ἐνόμισεν διτε εἰχε δικαίωμα νὰ διαθέσῃ καὶ διακομήσῃ τὰ δωμάτια της, διὰς αὐτὴν ἥθελεν.

“Οταν ἀπὸ τῆς ψυχρᾶς καὶ σοβαρᾶς μεγάλης αἴθουσῆς μετέβαινέ τις εἰς τὰ ἕδικτερα αὐτῆς δώματα, τὸ ἐπὶ τῆς καρδίας βάρος ἀφγρεῖτο... ἐπανεύρισκε μικρὰν γωνίαν τῶν Ηπειρίων.

Μεταφυτεύσασα ἡ κυρία δὲ Φλάρ τὴν Παρισινήν ἀνεσιν εἰς Νογαρέτ διετέρησε καὶ τὰς νωγελεῖς συνηθείας της· δὲν ἡγείρετο τῆς κλίνης πρὸ τῆς δεκάτης καὶ ἐκοψάτο πολὺ ἀργά.

Εὑρίσκετο λοιπὸν περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐκοψάτο βαθέως τὴν πρώτην τῆς διεθέρας ἀνακκλύψεως τοῦ Φρανσῆ, διόταν ἐκρουσέτις τὶς ἐλαφρῶς τὴν θύραν.

— ‘Ἄδελφή μου! εἶπεν ἡ φωνὴ τῆς Κάρμεν, ἐγὼ είμαι.

“Η κυρία δὲ Φλάρ περιεβλήθη ἐν σπουδῇ ἔνα κατωνίστην καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Τόσον πρώτη; εἶπεν ἐκπληκτος.

“Η Κάρμεν ἦτο ωχρά, σοβαρά, διπερ ἀκουσίως ἐπροξένησε ρήγος εἰς τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ, ητο εἴπευσε νῦν ἀνοίξῃ τὰ δικτυωτὰ τῶν παραθύρων καὶ ὑποδείξασα αὐτῇ ἐδραν ἐκάθησε καὶ αὐτὴ ὥσει κατανοήσασα διτε ἡ νεᾶνις τὴν ἐκαμψεν ἐπίσκεψιν ἐπίσημον.

— Κυρία, εἶπεν ἡ Κάρμεν, τῆς διοπίας ἡ φωνὴ δέν ἡτο πολὺ σταθερά, βεβαίως ἡ αἵτια, ἡ διοίκη μὲ δύηγετ, θὰ ἤναι πολὺ σοβαρά, διὰς τολμήσω νὰ σᾶς ὅμιλήσω περὶ πραγμάτων....

— Θεέ μου! διέκοψεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἀνήσυχος, τι συμβαίνει, ἀδελφή μου;

— Καὶ προσεπάθησε νὰ μειδιάσῃ.

“Η Κάρμεν ἐδίστασσεν, εἶτα ἐπανέλαβε μετὰ προσπάθειας:

— ‘Επιχρέμαται.... μέγα δυστύχημα... ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ὑμῶν... “Οχι, ποτὲ δέν θὰ ἔχω τὸ θάρρος... Ἀλλὰ θὰ μ' ἐννοήσητε... καὶ δὲν διστάζω πλέον... . Πρὸ πολλοῦ οὐ δρθαλμού μου, τὰ ώτά μου, ἡ καρδία μου κατέλαβον ἀκουσίως....

— “Ω! ἀρκεῖ! εἶπεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ μετὰ βλέμματος ἰκετευτικοῦ καὶ ἐρυθριάσασα.

“Η ταραχὴ ἔκεινη, τὸ βλέμμα ἔκεινο ἐπήνεγκον μαγγυτικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς Κάρμεν· ἐρρίφθη πρὸς τὴν νύμφην της, τὴν ἔτεινε ζωηρῶς τὴν χείρα, καὶ ὥσει ζητοῦσα συγγνώμην, διτε ἀγνή καὶ ἀμεμπτος ἐτόλμησε νὰ τὴ διμήτηση περὶ τοῦ παραπτώματος της.

“Η κυρία δὲ Φλάρ ποκχες τὴν τεινομένην χείρα καὶ τὴν ἐσφιγγές μετὰ θερμῆς εὐγνωμοσύνης, μετὰ τῆς ἀκαριαίας συμπαθείας, θὴν αἰσθάνονται πρὸς ἀλλήλας αἱ γυναικεῖς, διόταν ἀπειλεῖται ὁ ἔφως των.

— Φοβοῦμαι... εἶπε ταχίσια ἡ Κάρμεν... ὁ Φρανσῆς εἶναι σκυθρωπός. Τὸν παρετίρησε χθές, σᾶς, ητένιζεν ἀμφοτέρους... “Ω! κυρία, κυρία, προσέξατε. “Ἄς ἀπέλθῃ! εἶναι ἀνάγκη... .

“Η κυρία δὲ Φλάρ ἐσφιγγές ἰσχυράτερον τὴν χείρα τῆς Κάρμεν καὶ εἶπεν αὐτῇ μετὰ φωνῆς πεπνηγμένης:

— Τὸν ἀγαπῶ τόσον! ... ἐὰν ἐγνωρίζετε....

“Η φωνὴ αὐτη ἀπήγησε μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας τῆς Κάρμεν· ἀλλ' ἐπανέλαβε μετὰ παρακλητικῆς ἐκφράσεως:

— “Ω! σᾶς συλλυποῦμαι, κυρία... . “Ἄλλος ὁ ἀδελφός μου, ὁ πτωχὸς ἀδελφός μου, στοις σᾶς ἀγαπᾷ, αὐτὸς, στοις δι' ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν ζῇ.... ὁ ἀδελφός μου, τὸν ὅποιον φονεύετε, δὲν μάθη.... Δέν θὰ λάβετε δι' αὐτὸν εὔσπλαγχνίαν; εἶπατε!

— Καὶ ἡ Κάρμεν σχεδὸν ἔγονυ πέτησε καὶ ἔλαβε τὰς χεῖρας τῆς κ. δὲ Φλάρ εἰς τὰς χεῖράς της.

— Καὶ ὁ γέρων πατήρ μου; προσέθυκε.

— Άλλα πρὶν ἡ η Κάρμεν ἐξακολουθήσῃ, πρὶν ἡ η κυρία δὲ Φλάρ, ωχρά καὶ τρέμουσα, δυνηθῆ νῦν ἀπαντήσῃ λέξιν, ἐκρούσθη ἀποτόμως ἡ θύρα.

— Εἴς αἰσθήματος αἰδημοσύνης δυσκόλου νὰ ἔξηγηθῇ, ἀλλὰ ἐννοούμενης ἐν τούτοις, η Κάρμεν ωρμητε ζωηρῶς καὶ ἐκρύπτη ὑπισθεν παραπετάσματος.

— Εἰσέλθετε, εἶπεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ διὰ φωνῆς ὑποτρεμόστη.

— Η θύρα ἔγοιγνη καὶ εἰσῆλθεν ὁ Φρανσῆς.

— Ήτο πελιδνός. Τὸ πρόσωπόν του, τὸ συνήθως ἐκφράζον ἀδολον ἀγαθότητα ἡτο ἔξηγριωμένον καὶ ἔξερραζε φοβεράν ἀποφατιστικότητα καὶ οἱ δρθαλμοὶ του ἔξεπεμπον διεθρίαν καὶ παράδοξον λάμψιν.

— Θεέ μου! ἐκραύγασεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ τρέμουσα, τί εχετε, Φρανσῆ;

— Τίποτε, κυρία, ἀπεκρίνατο οὐτος

μετά πυρετώδους ἀπαθείας ἐμποιούσης τρόμον. Θέλω νὰ σὲς ὅμιλησω. 'Ιδού τὸ πᾶν.

'Η κυρία δὲ Φλάρ συγκεκινημένη τῷ ὑπέδειξεν ἔδραν.

'Ο Φρανσῆς ἐκάθητε καὶ ἐξηκολούθησε:

— Δὲν ἀνεγγνωρισα ἐν τῷ συμβολαίῳ τοῦ γέμου μας, ὅτι εἴχετε προῖκα ἐκεῖτὸν χιλιάδων Φράγκων;

— 'Αλλά, κύριε.... ἀπεταιράθη νὰ εἴπῃ ἡ κυρία δὲ Φλάρ, ἐκπεπληγμένη ἐκ τῆς παραδόξου αὐτῆς ἐρωτήσεως.

'Ο Φρανσῆς τῇ ἐπέβαλε σιωπὴν δι' ἐπιβλητικοῦ κινήματος.

— Λάβετε γραφίδα, προσέθετο οὗτος, καὶ γράψατε τὴν διαθήκην σας, ὡς ἔγραψα ἡδη ἐγὼ τὴν ἰδιαίτην μου. Δὲν ἡζεύρομεν ποῖος ζῆται καὶ ποῖος ἀποθνήσκει.

'Η κυρία δὲ Φλάρ ἤρετο τρέμουσα, ἀλλ' ὑπήκουεν· καθότον ὁ ἔντιμοςκαὶ ἀγαθὸς Φρανσῆς εἴχε μεταμορφωθῆνες τοῖς φοβερὸν κύριον, τοῦ ὅποιου δὲν συζητοῦνται αἱ θελήσεις.

"Ελαβε φύλλον χάρτου, εἶπε γραμμάς τινας μὴ ἀναγινωσκομένας; σχεδόν, ἐσφράγισεν αὐτὸν καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν σύζυγόν της.

— Καλά, εἶπεν ὁ Φρανσῆς. Τώρα ἀκούσατέ με. Θὰ καλέσετε τὴν θαλαμηπόλον σας καὶ θὰ τὴν διατάξετε νὰ ἀνάψῃ πυράν ἀνθράκων ὑπὸ σίανδήποτε πρόφασιν.

— 'Αλλά, κύριε, ἐκραύγασεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ ρίγουσα, δὲν σᾶς ἔννοω.

— Θὰ μ' ἔννοησετε, κυρία· ὑπάρχει εἰς τὸν ποινικὸν νόμον ἀρθρὸν παρέχον εἰς τὸν σύζυγον τὸ δικαιώμα νὰ φονεύῃ τὴν γυναικά του καὶ τὸν ἐραστὴν της.

Καὶ ὁ Φρανσῆς ἐσίγησεν ἀπειλητικός.

'Η κυρία δὲ Φλάρ μέχρι τῆς απιγμῆς ἔκεινης, νομίζουσα ἕαυτὴν ἀπολεθεῖσαν, εἴχε καταληφθῆνε πόδους καὶ τρόμου ὡς θῦμος, τὸ ὅποιον οὐδὲ καν ἀποπειρᾶται νὰ φύγῃ τὸν θάνατον· ἀλλὰ φαντασθεῖσα ἐκ τῶν τελευταίων λόγων τοῦ Φρανσῆς, ὅτι ἐσκόπει οὗτος νὰ φονεύῃ τὸν μερκήσιον, ἐπανέκτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀταραξίαν καὶ διαύγειαν πνεύματος, τὴν ὅποιαν βεβαίως δὲν θὰ εἴχεν ὑπὲρ ἕαυτῆς μόνης.

Καὶ ἐνῷ ἡ Κάρμεν παγωμένη ἔκτον τρόμου κατέπιπτε χαμαὶ σχεδόν λιπόθυμος, ἡ κυρία δὲ Φλάρ εἶπε ψυχρῶς.

— Βίσθις τρελός... καὶ δὲν ἡζεύρω εἰ θέλετε νὰ ἔννοησετε...

— Δυνατόν, εἶπεν ὁ Φρανσῆς· ἀλλοὶ ἀνθρώποι τῆς ἴδιασυγκρασίας μου, δταν λάβωσι μίαν ἀπόφρασιν, δὲν ὀπισθοδρομοῦσιν. Θὰ παραγγείλετε λοιπὸν ν' ἀνάψωσι πύραυνον, θὰ κλείσωμεν θύρας καὶ παράθυρα, θὰ λάβετε βιβλίον ἢ ἐργάχειρον, ἐγὼ μίαν ἐφημερίδα, καὶ θὰ περιμείνωμεν τὸν θάνατον.

— Τὸν θάνατον! ἀνέκρεψεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ, ἐκπληκτος καὶ τηροῦσα τὴν ψυχραιμίαν της. Θέλετε λοιπὸν ν' ἀποθάνετε;

— 'Αναμφισβόλως, εἶπεν ὁ Φρανσῆς, ἡσύχως. Σᾶς ἔδωκα ὄνομα ἔντιμον, τὸ ἐκηλεύσατε· ἡ χεὶρ μου ἡτο χεὶρ σιδηρουργοῦ, ἀλλ' ὁ σιδηρουργὸς ἡτο ἀνθρωπὸς τίμιος. Μετεβάλατε τὴν τιμὴν του εἰς κατασχύνην· διατί θέλετε νὰ ἐπιζήσω εἰς τὴν κατασχύνην αὐτὸν;

Καὶ ὁ σύζυγος εἶπε ταῦτα ἀνευ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἐμφάσεως καὶ τόσον φυσικῶς, ὡς ἂν κατέστρωνεν ἐμπορίκον λογαριασμὸν μετὰ συνεταίρου του.

(Συνέχεια εἰς τὸ προτεγχές) E. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Τίτλος προηγούμενον φυλλάδιον)

— Βέβαια· καὶ δύναται τις νὰ ἀπολαύσῃ ἔντελῶς πράγματος· τινος ὥραίου, θέας τινὸς λαμπρᾶς, ὅσον καὶ ἐν τὴν θεωρῆ, ὅσον καὶ ἀν τὴν θυματζῆ; Δὲν ἡζεύρω τί αἰσθάνονται οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐγώ, δταν ἀναβῶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου καὶ ἵδω ἐνθεν μὲν τὴν πόλιν μὲ τὰς κομψάς της οἰκοδομάς, μὲ τοὺς ὑψηλούς της μηραρέδες, ἐνθεν δὲ τὸν ποταμὸν μὲ τοὺς κήπους του καὶ τὰ δένδρα του, ἀπέναντί μου τὴν 'Ροδόπην μὲ τὰ χωρία της, ὃν διακρίνονται λευκαὶ, λευκαὶ αἱ οἰκίαι, καὶ τὰ μοναστήρια της, μακρὰν δὲ εἰς τὸ δικρόν τῆς εὔρειας κοιλάδος, τὸν δίμον μὲ τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφάς του, αἰσθάνομαι τὸ στήθος μου εὐρυνόμενον ὑπὸ ἀνεκφράστου ἡδονῆς καὶ εὐχρεατήσεως. Λαμβάνω ἐπειτα τὰ μολυβδοκόνδυλά μου, ἢ τὰ χρώματα καὶ τοὺς χρωστήρας μου, καὶ προσπαθῶ....

— Νὰ τὰ ζωγραφήσῃς, ναΐ, παιδί μου;

— Ναΐ, νὰ τὰ ζωγραφήσω· ἀλλὰ ποῦ τόση ώραιότης! Ποῦ τόση μεγαλοπρέπεια!... Δίωνίως ἀποτυγχάνω.... Πάντοτε, αἱ εἰκόνες μου είναι ἀψυχοί, ἀνευ ζωῆς!

Καὶ ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης ἐστάνεξεν.

— "Δχ! Θὰ γείνω ἀρά γέ ποτε ζωγράφος! ἐψιθύρισεν ὅμιλῶν καθ' ἔκυτον.

— Καὶ ὅμως, τέκνον μου, μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν δύναμαι νὰ ἔννοησω....

— Τὴν πρὸς τὴν τέχνην ἀφοσίωσίν μου, ὑπέλαβεν ὁ νέος, τὰς συγχάτας ἀφαιρέσεις μου, τὰς ἀλλεπαλλήλους δινειροπολήσεις μου.....

— Ναΐ, παιδί μου, ναΐ· δὲν δύναμαι ἔτι νὰ καταλάβω ἔντελῶς τὶ εὐρίσκεις, δταν χάνης τὸν καιρὸν σου, ἀλοκλήρους ὥρας χάσκων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου.

— Δὲν μου λέγετε, μπέη μου, τὲ αἰσθάνεσθε σεῖς, δταν ἔχετε ἔνθησίν σας ὥραιαν γυναικά, λόγου χάριν; Ἡρώτησεν δὲ Πέτρος, θέλων δι' ὅληκου τίνος παραδείγματος νὰ ὑποδείξῃ, ἀν μὴ νὰ διδάξῃ, εἰς τὸν γέροντα 'Οθωμανὸν τὸ αἰσθημα τοῦ καλοῦ.

— Τί!... Νά τα δά!... ἀνέκρεψεν ὁ μπέης γελῶν. Θέλεις λοιπὸν νὰ μὲ πείσῃς ὅτι ὅλα αὐτά, τὰ ὅποια μου εἴπεις, παράγουν τὸ αὐτὸν αἰσθημα, τὸ ὅποιον διεγείρει ἡ θέα καλῆς καὶ ωραίας γυναικός! Εῦγε!

— Καὶ τι πλέον. 'Εν τῇ γυναικὶ ἀποθαυμάζει τις ἐν μόνον ἀντικείμενον, ἐνῷ εἰς ὅλα αὐτά, τὰ ὅποια εἴπον, ἐκπλήσσεται πρὸ τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν πρὸ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ!

— Αἱ! καὶ σύ! Κανεὶς Φράγκος ἢ κανὲν βιβλίον των θὰ σὲ ἐδίδαξεν ὅλα αὐτά, μίσ μου. 'Δε τάφοισαμεν, ἀς τάφοισαμεν!... Φάγε ἀπ' αὐτὰ τὰ ωραῖα γλυκύσιματα, απ' αὐτὸν τὸν χαλβᾶ καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν μπακλαβᾶ, τὰ ὅποια ἐκτιμῷ περισσότερον ἀπὸ ὅλα δει μου εἴπεις....

— Ακούεις ἔκει; Οὐρανὸς καὶ ἀστέρες, δένδρα καὶ ποταμοί, δάσον καὶ δρη, μὲ τὰ χωρία καὶ τὰς μονάς των, νὰ είναις ἵσα μὲ μίαν ώραιαν γυναικα... Κρήμα εἰς τὴν νεότητά του, νὰ χάνεται μὲ τοιαύτας ἀνοησίας, ἀλλὰ καὶ κρίμα εἰς τὸ γῆράς μου, προσέθηκε μετὰ μικράν σκέψιν δὲ γέρων μπέης καθ' ἑαυτόν.

Μετά τινας ἀλλας ὅμιλας δὲ Πέτρος ἀπῆλθε, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ 'Αχμέτ, ἀφοῦ πρώτον ἀπεγκιρέτισε, μετὰ τοῦ προσκοντος σεβασμοῦ, τὸν γέροντα μπέην, εὐχηθεὶς αὐτῷ νὰ ἐρτάσῃ οὐγειῶς τὸ Βαΐραμ.

— Θὰ διστρεπτεῖσο, Πέτρε μου, εἴπεν δὲ Αχμέτ, ἀν, ἀντὶ νὰ σὲ δόηγησω πρὸς τὴν θύραν, σὲ ἔρερον κάπου ἀλλοῦ;...

— Ποῦ; Ἡρώτησεν δὲ Πέτρος, ἐρυθριῶν ἐλαφρῶς.

— 'Ερωτᾶς; ἐπιλύσμων! ἔλα, ἀκολούθει με.

Διασχίσαντες δὲ σκοτεινόν τινα διάδρομον, ἔρθασαν πρὸ τίνος θύρας, κειμένης εἰς τὸ βάθος τῆς οἰκίας, ἢν δὲ Αχμέτ ἔκρουσεν ἐλαφρώς.

— Σὺ εἰσαὶ, ἀδελφέ μου; ἤκουσθη ἔνδοθεν φωνὴ γυναικός. Εἰσελθε.... Πῶς! ἔφυγες; ἐψέλλισεν ἡ χαρίσσας κόρη, μὴ ἴδουσα ἔτι τὸν Πέτρον, διαπέραντεν δὲ Αχμέτ ιστάμενος πρὸ τῆς θύρας, ἐνῷ ἐπὶ τῆς μορφῆς της ἐχαράσσετο βαθεῖα λύπη.

— "Οχι, δὲν ἔφυγε, φέλη μου, διπέ-